herpy

ŻABY

Chapa Bug-eyed Frog

Theloderma bicolor

Theloderma bicolor to mała, mchowozielona żaba z wilgotnych lasów górskich północnego Wietnamu i południowych Chin. Jest spłaszczona i pokryta guzowatymi brodawkami, dzięki czemu niemal znika wśród mchów i porostów. Gatunek prowadzi nocny tryb życia i wymaga chłodnego, wilgotnego terrarium z częścią wodną, ponieważ nie znosi ciepła. Hodowla przypomina hodowlę pozostałych żab mchowych, ale część danych rozrodczych zapożyczono od pokrewnych gatunków z tego samego rodzaju.

Rodzina: Rhacophoridae Dawna nazwa: *Rhacophorus leprosus bicolor; Rhacophorus bicolor*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**4-6 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**5-10 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Las górski i tereny skaliste**
Toksyny skórne	**Brak znanych**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**50 × 30 × 40 cm** D × S × W dla 4 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**16-20 °C**
Temperatura w nocy	**13-18 °C**
Wilgotność	**80-90%**
Woda	**Część wodna** głębokość 5-10 cm
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**W parach lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki w wodzie**
Miejsce składania jaj	**Na liściach nad wodą**
Dojrzałość płciowa	**8-10 miesięcy**
Liczba jaj w zniesieniu	**3-25**
Czas do wyklucia	**9-22 dni**
Okres larwalny	**75-180 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Brak**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Theloderma bicolor to mała żaba z rodzaju *Theloderma*, którego przedstawiciele są w hobby nazywani żabami mchowymi. Ciało jest spłaszczone, a skóra na grzbiecie bardzo szorstka, z dużymi, wyraźnymi brodawkami, pomiędzy którymi występują purpurowoczerwone guzki. Grzbiet i wierzchnia strona kończyn są jasnozielone do oliwkowozielonych, a na kończynach

widać poprzeczne pasy w kolorze ciemnej oliwki i fioletu. Od pachy w dół wzdłuż boku uda skóra jest czarna z nieregularnym żółtozielonym rysunkiem, natomiast brzuch jest gładki, ciemnobrązowy z białymi plamkami. Przylgi na palcach dłoni i stóp są pomarańczowoczerwone. Nazwa gatunkowa *bicolor* oznacza dwubarwny.

Samice osiągają zwykle około 5 cm długości od pyska do kloaki, a duże samice dochodzą do 6 cm. Samce są mniejsze, mają wewnętrzny worek rezonansowy oraz żółtawe do różowawego modzele godowe na pierwszym palcu. Długość życia tego gatunku nie została udokumentowana; wartość w ramce zapożyczono od *Theloderma asperum*, a żaby mchowe na ogół mogą żyć w niewoli wiele lat.

Toksyczna wydzielina skórna nie została opisana, ale zawsze myj ręce przed kontaktem i po kontakcie z żabą lub wodą z terrarium. Gatunek nadaje się do obserwacji, a nie do brania na ręce. Został opisany w 1937 roku przez René Léona Bourreta jako podgatunek *Rhacophorus leprosus*, a później nosił nazwę *Rhacophorus bicolor*.

Występowanie i środowisko

Theloderma bicolor został opisany z Sa Pa w prowincji Lao Cai w północno-zachodnim Wietnamie. Zamieszkuje lasy górskie na wysokości 1 400-1 800 m n.p.m. w północnym Wietnamie, od Lao Cai na południe po Quang Tri, oraz w środkowym i południowo-wschodnim Junnanie w Chinach.

Zasięg występowania jest niewielki i ograniczony do wyżyn o nielicznych odpowiednich siedliskach. Populacja w Wietnamie silnie się zmniejszyła, natomiast w Chinach jest liczniejsza. Zwierzęta w hobby pochodzą z importu z Wietnamu, a obecnie są regularnie rozmnażane w niewoli; dlatego właściwym wyborem są osobniki z hodowli.

> **Naturalny zasięg:** Wietnam i Chiny.

ŚRODOWISKO

Theloderma bicolor żyje w wiecznie zielonym lesie górskim z małymi i średnimi drzewami oraz w porośniętym mchem lesie deszczowym. Przebywa na roślinach o szerokich liściach w pobliżu drzew i przy strumieniach, spotyka się go również w wąwozach wapiennych. Jaja są składane nad lustrem wody w wypełnionych wodą dziuplach drzew i zagłębieniach roślin, tak że kijanki po wykluciu spadają do wody.

Klimat wyżyn jest chłodny i wilgotny, z chłodną, nieco suchszą porą roku i cieplejszą porą deszczową. Żaby przez cały rok trzymają się blisko wody i wilgotnych kryjówek. Gatunek ma status najmniejszej troski (LC), ale do 2022 roku był klasyfikowany jako zagrożony. Największymi zagrożeniami są wylesianie, rolnictwo i elektrownie wodne.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

Hodowla

TERRARIUM

Hodowla *Theloderma bicolor* przypomina hodowlę pokrewnych *Theloderma corticale* i *Theloderma asperum*, ale ten gatunek trzeba trzymać w niższej temperaturze. Dobrze czuje się tylko w terrarium, w którym da się utrzymać niską temperaturę. Terrarium o wymiarach 50 × 30 × 40 cm (długość × szerokość × wysokość) jest odpowiednie dla małej grupy czterech zwierząt. Terrarium musi mieć stałą część wodną i gęstą roślinność.

Urządź je jako paludarium: korkowe rury i płyty korkowe ustawione skośnie nad wodą, gałęzie, mech oraz rośliny takie jak epipremnum, skrzydłokwiat i pistia. Korkowe rury o średnicy wewnętrznej co najmniej 7 cm, częściowo zanurzone w wodzie, służą zarówno jako kryjówki, jak i miejsca składania jaj. Ściana ociekowa z korka lub sztucznej skały, po której spływa woda, imituje wąwozy wapienne. Zapewnij łatwe wyjście z wody na ląd, aby świeżo przeobrażone młode mogły wydostać się na brzeg. Pokrywa powinna utrzymywać wilgoć, ale mieć wentylację. Nowe zwierzęta przechodzą sześciotygodniową kwarantannę.

Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

TEMPERATURA

Jest to żaba górska i nie znosi ciepła. W dzień temperatura powinna wynosić 16-20 °C, a w nocy 13-18 °C, co odpowiada klimatowi wyżyn. Krótkotrwale znosi spadki do około 10 °C. Powyżej 25 °C to sygnał ostrzegawczy, a powyżej 27 °C żaby mogą zginąć. Jeśli latem nie da się utrzymać w terrarium temperatury poniżej 25 °C, gatunek nie jest odpowiedni.

Mierz temperaturę termometrem cyfrowym i trzymaj terrarium z dala od okien wychodzących na południe oraz od źródeł ciepła. Lampy grzewcze są niewskazane. W upalne dni pomaga zraszanie zimną wodą, kostki lodu z wody RO w części wodnej, wentylator przed terrarium lub wkład chłodzący. Gatunek nie potrzebuje właściwego zimowania.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 80-90 % i nigdy nie spadać poniżej 60 %. Część wodna zapewnia dużą część wilgoci, więc częste zraszanie nie jest konieczne: zraszaj dwa-trzy razy w tygodniu zimną wodą, tak aby odchody spłukiwały się z korka i szyb do wody, a w upalne dni częściej, ponieważ zraszanie również chłodzi. Mech, liście i rośliny utrzymują wilgotne podłoże. Powietrze nie może całkowicie stać, więc wentylacja musi działać.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Część wodna jest stałym elementem terrarium. Zapewnij 5-10 cm wody z płytami i rurami korkowymi jako lądem i kryjówkami. Używaj wody RO z dodatkiem minerałów dla płazów i dodaj garbniki z liści *Terminalia catappa*, liści dębu lub preparatu do wody zawierającego garbniki, aby woda nabrała herbacianobrązowego koloru. Przepływ i filtr nie są potrzebne, a zbyt czysta woda może powodować problemy z oczami. Wymieniaj około dwóch trzecich wody co dwa-trzy tygodnie. Utopione owady karmowe usuwa się przy podmianie wody.

OŚWIETLENIE I UVB

Gatunek prowadzi nocny tryb życia, więc oświetlenie służy przede wszystkim roślinom. Świetlówka 6 500 K włączona na 12 godzin dziennie wystarcza dla roślin takich jak epipremnum i skrzydłokwiat. Słaba świetlówka UVB dla gatunków cieniolubnych (strefa Fergusona 1) jest opcjonalna, a żaby zawsze muszą mieć możliwość schronienia się w cieniu. Oświetlenie nie może nagrzewać terrarium. Przytłumione czerwone światło nocne lub lampa księżycowa pozwala obserwować żaby, gdy są aktywne.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Theloderma bicolor zjada żywe owady. Podstawą powinny być świerszcze, uzupełniane larwami barciaka, karaczanami dubia, muchami i larwami muchy BSF. Owady karmowe nie mogą być dłuższe niż odległość między oczami żaby. Oprószaj karmę wapniem z D3, na przemian z multiwitaminą, a od czasu do czasu witaminą A.

Karm zaraz po zgaszeniu światła, gdy żaby stają się aktywne. Wykładaj karmę na rury i płyty korkowe albo umieść na wodzie małą pływającą miseczkę, aby świerszcze się nie topiły. Dorosłe osobniki dostają cztery do sześciu owadów karmowych dwa-trzy razy w tygodniu. Należy unikać przekarmiania.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Theloderma bicolor spędza dzień ukryty wśród roślin i w korku, a wychodzi, gdy robi się ciemno. Zwierzęta można trzymać w parach lub w małej grupie trzech-czterech osobników, jeśli terrarium zapewnia wystarczająco dużo miejsca i kryjówek. Samce nawołują nocą miękkim, pohukującym dźwiękiem, który słychać w cichym domu.

Gatunek nie nadaje się do brania na ręce. Jeśli trzeba przenieść zwierzę, użyj małego, wilgotnego pojemnika albo weź je mokrymi, czystymi dłońmi. Nie trzymaj tego gatunku razem z innymi gatunkami żab.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Wiek osiągania dojrzałości płciowej nie został udokumentowany dla tego gatunku; wartość w ramce zapożyczono od *Theloderma corticale*, u którego zwierzęta dojrzewają po ośmiu-dziesięciu miesiącach. Dopiero wtedy można rozpoznać płeć. Samice są większe, a samce mają żółtawe do różowawego modzele godowe na pierwszym palcu. Z kijanek rozwijających się w ciepłej wodzie wyrastają niemal wyłącznie samce; chłodna woda daje więcej samic (zob. Jaja i kijanki).

GODY I KOPULACJA

Gatunek jest regularnie rozmnażany w niewoli w taki sam sposób jak pozostałe żaby mchowe. Trzymaj samce i samice razem, karm nieco obficiej niż zwykle, aby zgromadziły rezerwy tłuszczu, i zapewnij wiele częściowo zanurzonych rur korkowych. Cotygodniowe podmiany wody na chłodną zwykle w ciągu kilku dni pobudzają gody. Samiec nawołuje, a para wchodzi w

ampleksus (samiec obejmuje samicę za przednimi kończynami). Pora roku i okres spoczynku w naturze nie zostały udokumentowane.

JAJA I KIJANKI

Jaja są składane na wewnętrznej stronie rur korkowych częściowo zanurzonych w wodzie lub na spodniej stronie płyt ustawionych skośnie nad wodą, tak aby kijanki przy wykluciu spadały do wody. Liczba jaj w zniesieniu nie została udokumentowana dla tego gatunku; w obrębie rodzaju małe gatunki składają 3-5 jaj, a duże do około 25. Pozostaw jaja na miejscu i utrzymuj je w wilgoci. Rodzice nie opiekują się jajami ani kijankami.

Przenieś kijanki do małego pojemnika z 10 cm wody z terrarium i liśćmi *Terminalia catappa*, które również obgryzają. Zjadają utopione owady karmowe i pokarm dla kijanek dwa razy w tygodniu; co tydzień wymieniaj połowę wody. Utrzymuj chłodną wodę, 13-16 °C, aby uzyskać więcej samic.

METAMORFOZA

Czas inkubacji i rozwoju larwalnego nie został udokumentowany dla tego gatunku; wartości w ramce zapożyczono od *Theloderma corticale*, u którego wylucie następuje po 9-22 dniach. Metamorfoza trwa kilka miesięcy, w chłodnej wodzie nawet sześć-osiem miesięcy.

Gdy pojawią się przednie kończyny, należy obniżyć poziom wody do najwyżej 5 cm i zapewnić łatwe wyjście na ląd po korku, korzeniach lub roślinach pływających. Młode zaczynają jeść po około tygodniu spędzonym na lądzie.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode przenosi się do małego terrarium z 2-5 cm wody, pływającymi płytami korkowymi i kilkoma sadzonkami epipremnum, ale bez rur korkowych, aby łatwo było je obserwować. Temperaturę utrzymuje się na poziomie 16-20 °C. Pierwszym pokarmem są skoczogonki, muszki owocowe i najmniejsze świerszcze, podawane co drugi dzień i oprószane wapniem oraz witaminami. Po kilku miesiącach można je przenieść do większego terrarium.

Zdrowie i częste błędy

Theloderma bicolor źle znosi ciepło i wahania warunków i jest bardziej wrażliwy niż *Theloderma corticale* i *Theloderma asperum*. Typowe problemy to:

- Zbyt wysoka temperatura. Powyżej 25 °C to sygnał ostrzegawczy, a powyżej 27 °C może być śmiertelna. Natychmiast schłodź terrarium.
- Zbyt suche powietrze bez dostępu do wody.
- Zbyt czysta woda, która może powodować problemy z oczami.
- Niedobór wapnia i witamin, zwłaszcza u samic i młodych. Oprószaj karmę.
- Chytridiomikoza i inne infekcje. Trzymaj nowe zwierzęta w sześciotygodniowej kwarantannie.

Zgłoś się do weterynarza znającego się na płazach, jeśli żaba traci na wadze, przestaje jeść, ma rany, przebarwioną skórę lub zmętniałe oczy.

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.